

Súd: Okresný súd Banská Bystrica  
Spisová značka: 37Ps/23/2019  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119392027  
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2023  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Cvengová  
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6119392027.15

## Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica, v právnej veci starostlivosti o opatrovanca - obmedzenú spôsobilosti na právne úkony I. H., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú opatrovníkom Domov sociálnych služieb C. I. XX, 976 69 C., za účasti Mesta Banská Bystrica, ČSA 26, Banská Bystrica, o zmenu opatrovníka, takto

### rozhodol:

I. Súd odvoláva Domov sociálnych služieb C. I., 1. mája XX/XX, 976 69 C. z funkcie opatrovníka I. H., nar. XX. XX. XXXX ako osoby obmedzenej spôsobilosti na právne úkony.

II. Opatrovník je povinný v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku opatrovanca I. H., nar. XX. XX. XXXX.

III. Opatrovník je povinný v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia odovzdať spravovaný majetok opatrovanca I. H., nar. XX. XX. XXXX a jeho správu novému opatrovníkovi J. F., H. XA, XXX XX K., Spolková republika Nemecko a poskytnúť novému opatrovníkovi potrebnú súčinnosť v súvislosti s prevzatím správy majetku opatrovanca.

IV. Súd upúšťa od ustanovenia nového opatrovníka I. H., nar. XX. XX. XXXX vzhľadom na rozhodnutie Okresného súdu I., spisová značka 10 XVII 388/211 z dňa 09. 11. 2022, ktorým bol za opatrovníka pre I. H., nar. XX. XX. XXXX ustanovený J. F., H. XA, XXX XX K., Spolková republika Nemecko.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

### odôvodnenie:

1. Opatrovník DSS C. I. sa návrhom podaným na tunajšom súde dňa 17.10.2019 domáhal odvolania z funkcie opatrovníka pre opatrovanca - I. H. a ustanovenia za opatrovníka Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb G., N. XX, Banská Bystrica z dôvodu, že opatrovanec bol do tohto zariadenia umiestnený dňa 15.07.2019, pričom v ich zariadení bolo opatrovancovi ukončené poskytovanie pobytu a sociálnej služby. K návrhu pripojil zmluvu o poskytovaní sociálnej služby č. 1573/2019 zo dňa 15.07.2019 medzi poskytovateľom sociálnej služby DD a DSS Senium a opatrovancom v zastúpení DSS C. I., kalkulačný list, dohodu o ukončení zmluvy o poskytovaní sociálnej služby v DSS Q. D. H. zo dňa 11.07.2019 i dohodu o ukončení poskytovania sociálnej služby v DSS C. I. zo dňa 26.04.2019.

2. Dňa 04.11.2019 súd telefonicky kontaktoval opatrovníka, ktorý oznámil, že netrvajú na podanom návrhu z dôvodu, že opatrovanec sa už v DD a DSS G. Banská Bystrica nenachádza, nakoľko opatrovanec - I. H. ušla zo zariadenia, bola v pátraní polície. Následne sa ozvala opatrovníkovi sestra opatrovanca, ktorá uviedla, že jej sestra je toho času u nej v X. v Českej republike, plánuje sa o ňu starať, k čomu dal opatrovník súhlas.

3. Dňa 25.10.2019 podala sestra opatrovanca na tunajší súd návrh na ustanovenie jej osoby ako opatrovníka pre I. H. ako osobu obmedzenú spôsobilosti na právne úkony, ktoré konanie sa vedie pod spis. zn. 32Ps/22/2019.

4. Okresný súd Banská Bystrica uznesením sp. zn. 37Ps/23/2019-21 zo dňa 20.11.2019 spojil na spoločné konanie veci vedené na Okresnom súde Banská Bystrica pod spis. zn. 37Ps/23/2019 a 32Ps/22/2019 s tým, že tieto sa budú viesť následne pod spoločnou spisovou značkou 37Ps/23/2019.

5. Dňa 18.12.2019 sestra opatrovanca zobrala návrh na ustanovenie opatrovníka pre jej sestru späť.

6. Písomným podaním doručeným súdu dňa 22.01.2020 opatrovník doručil súdu návrh na zmenu osoby, ktorá má byť ustanovená za opatrovníka a za opatrovníka namiesto DD a DSS Senium odporučil ustanoviť sestru opatrovanca Z. H., nar. XX.XX.XXXX. Návrh odôvodnil tým, že dňa 15.01.2020 bola opatrovancovi ukončená zmluva o poskytovaní sociálnej služby č. 1573/2019 v DD a DSS G., nakoľko opatrovanec svojím konaním a správaním prejavil nesúhlas s pobytom v uvedenom zariadení, zo zariadenia I. H. ušla.

7. Dňa 10.02.2020 doručila sestra opatrovanca súdu žiadosť, aby súd neprihliadal na jej späťvzatie návrhu a vec prejednal bez jej účasti, nakoľko návrh zobrala späť z dôvodu momentálnej nezhody s jej sestrou, avšak zmenila názor, ich vzťah je dobrý, má záujem o výkon opatrovníctva pre svoju sestru.

8. Z výsluchu navrhovanej opatrovníčky - sestry opatrovanca Z. H. zo dňa 25.08.2020 vyplýva, že táto súhlasí s ustanovením do funkcie opatrovníka, vyrastali spolu so sestrou v detskom domove, následne ich rozdelili. Chce, aby sestra viedla normálny život, pretože si veľa prežila. Ich vzťahy sú normálne, vychádzajú spolu. Ďalej uviedla, že z DSS, kde sestra bývala jej poslali celú jej zdravotnú dokumentáciu, o všetkom ju informovali. Sestra je momentálne u nej. Pozná, keď sestra niečo potrebuje, rozumejú si. Na sestru musí ísť pomaly inak sa uzavrie do seba. Poukázala, že rozumie tomu, čo je obsahom výkonu funkcie opatrovníka s tým, že je povinná vykonávať funkciu opatrovníka v záujme opatrovanca, vykonávať svoje povinnosti riadne a na pokyny súdu. Uviedla, že je bezúhonná, má plnú spôsobilosť na právne úkony, jej zdravotný stav je dobrý. Aktuálne je na materskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok a materskú dohromady 9.000 Kč, iné dávky nepoberá, nemá ani iný príjem. Má štyri vyživovacie povinnosti, aktuálne sa stará o jedno dieťa. Býva v prenajatom byte, kde sú náklady 8.000 Kč, žije s priateľom, sestrou a synom, pričom sestra sa na úhrade nákladov nepodieľa. Poukázala na to, že chce mať sestru u seba, starať sa o ňu. Pýtala sa sestry, či chce ostať v Českej republike, pričom jej sestra povedala, že na Slovensko sa už vrátiť nechce. Súhlasila, aby súd konal v jej neprítomnosti.

9. Dňa 28.09.2020 zobrala navrhovaná opatrovníčka - sestra opatrovanca návrh na ustanovenie jej osoby za opatrovníka opäť v celom rozsahu späť z dôvodu, že nechce už robiť sestre opatrovníka. Jej sestra sa nachádza v Nemecku, nechce sa k nej vrátiť, pretože v Nemecku má priateľa a sú medzi nimi opätovné nezhody.

10. Opatrovník písomným podaním doručeným súdu dňa 28.09.2020 oznámil, že dňa 22.09.2020 bolo vyhlásené celoštátne pátranie po nezvestnej osobe - opatrovancovi, pričom dňa 22.09.2020 bol opatrovanec - I. H. zadržaná policajnou hliadkou na adrese K., H. XA, Nemecko s osobou J. F. K vyjadreniu pripojil aj správu OR PZ v Brezne, OKP, z ktorej vyplýva, že po zadržení bol požiadany pohotovostný lekár za účelom získania profesionálneho posúdenia jej zdravotného stavu najmä v súvislosti so zhodnotením ohrozenia seba samej, či okolia. Bola vyšetrená aj psychiatrom, ktorý nenašiel žiadne abnormality, osoba je zdravá, nie je žiadny dôvod na obavu, aby nezvestná mohla ohroziť samú seba. Podľa jej vyjadrenia bude naďalej s priateľom na uvedenej adrese, do Čiech sa k sestru odmieta vrátiť. Následne bola prepustená z nemocnice, keďže neboli zákonné dôvody na obmedzenie slobody. Zistením pobytu osoby, keďže abstinuje zákonný dôvod na obmedzenie jej osobnej slobody, bolo pátranie po opatrovancovi odvolané dňa 23.09.2020 z dôvodu, že bola osoba vypátraná.

11. Na pojednávaní konanom dňa 12.10.2020 opatrovník zotrval na podanom návrhu s tým, že dňa 06.05.2019 opatrovanec u nich ukončil pobyt v zariadení, bola premiestnená do Veľkého H., kde ukončila pobyt 15.07.2019 a následne bola premiestnená do Banskej Bystrici do DD a DSS G.. V októbri 2019 odišla so sestrou do Českej republiky s tým, že sestra si ju nechá, bude jej opatrovníkom. Na základe žiadosti o vypátranie pobytu opatrovanca ju zachytila polícia v Nemecku. Mali si ísť po ňu do Nemecka,

kde ju však vyšetrili psychiatrom, ktorý povedal, že opatrovancovi nič nie je, preto po ňu nakoniec nešli. Opatrovník uviedol, že opatrovanec poberá invalidný dôchodok v sume 170,- € mesačne, založili jej účet v Poštovej banke, kde sa jej posielajú pravidelne peniaze. Tieto jej posielali aj do Českej republiky, keď bola u sestry. Návrat opatrovanca riešili aj s Červeným krížom ako ju dostať na Slovensko, čo však stroskotalo na tom, že sama dobrovoľne odísť nechce. Aktuálne sa jej žiadne financie neposielajú, naposledy jej bola poslaná suma 218,- € dňa 14.09.2020, ktorú posielali na adresu jej sestry s tým, že v tom čase mala ešte byť u svojej sestry v Čechách.

12. Okresný súd Banská Bystrica uznesením sp. zn. 37Ps/23/2019-89 zo dňa 13.10.2020 pribral do konania ako účastníka Mesto Banská Bystrica ako možného nového opatrovníka, nakoľko nebola zistená žiadna osoba z blízkych príbuzných, ktorá by bola schopná a ochotná vykonávať funkciu opatrovníka.

13. Na základe žiadosti Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 12.10.2020 o vyhlásenie pátrania na opatrovanca a zabezpečenie jej návratu na územie Slovenskej republiky z dôvodu, že opatrovanec I. H. bola obmedzená spôsobilosťou na právne úkony súdnym rozhodnutím, kedy sa obmedzenie vzťahuje aj na spôsobilosť rozhodovať o mieste svojho bývania, pričom súd poukázal aj na skutočnosť, že v minulosti bola menovaná obeťou trestného činu obchodovania s ľuďmi, je ľahko ovplyvniteľná, bola súdu dňa 16.10.2020 doručená správa, že menovaná bola vypátraná už dňa 22.09.2020 v Nemecku, neboli zaznamenané u nej žiadne abnormality, preto po splnení účelu pátrania bolo pátranie odvolané. Ďalej uviedli, že Úrad medzinárodnej policajnej spolupráce a iné útvary polície SR nie sú kompetentné zabezpečovať prevoz a umiestnenie nezvestných osôb z cudziny. Prevoz menovanej zo Spolkovej republiky Nemecko je povinný zabezpečiť zákonný zástupca, v tomto prípade opatrovník DSS C. I., o čom opatrovníka aj písomne informovali. Zároveň opatrovníka informovali, že pre vykonanie opakovanej previerky pobytu nezvestnej osoby a následného prijatia ďalších opatrení vedúcich k umiestneniu nezvestnej do bezpečia (príslušného zariadenia v Nemecku) je potrebné, aby boli zaslané podrobné informácie o splnomocnenej osobe, ktorá si v Spolkovej republike Nemecko prevezme túto osobu a tieto informácie budú obratom zaslané zahraničnému partnerovi. V prípade zadržania nezvestnej osoby zahraničný partner poskytne informácie a kontaktné údaje zariadenia, do ktorého bude táto osoba umiestnená a tieto následne sa poskytnú zákonnému zástupcovi nezvestnej osoby za účelom komunikácie s príslušným zariadením, v rámci ktorej si dohodnú podmienky a okolnosti prevzatia osoby. Zo správy ďalej vyplýva, že dňa 22.09.2020 o 15.43 h policajná hliadka vypátrala nezvestnú na adrese K., H. X v Nemecku. Zdravotný stav osoby bol bez zjavných abnormalít, nezvestná sa dobrovoľne zdržiava na adrese s osobou J. F.. Podľa jej vyjadrenia naďalej bude s priateľom na tejto adrese, do Čiech sa vrátiť nechce.

14. Následne boli prostredníctvom opatrovníka súdu doručené mailové správy od opatrovanca, kde I. H. viackrát uvádzala a potvrdila, že sa nechce vrátiť na Slovensko ani do Čiech, chce zostať s osobou J. F. v Nemecku, ktorý sa o ňu riadne stará. Uviedla, že sa tam nachádza od 16.11.2019. J. F. je jej životným partnerom, stará sa o ňu, o lekára, o lieky, môže tam jesť, piť, dobre spať, má všetko zabezpečené aj oblečenie. Uviedla, že nemala a nebude mať dobrý život so sestrou Z. H. a jej partnerom M. Q., ako aj s jeho bratom C. Q., v Chomutove ju bili, ponižovali, musela pracovať ako prostitútka v klube Z., kde sa v novembri stretla s J. F. a dokonca otehotnela. Potom ju uškrtili a zbili sestra Z. H. a C. Q., prinútili ju ísť na potrat. S J. F. bola vždy v kontakte cez Facebook, Messenger, WhatsApp, i telefonicky. Sestra prinútila J. F., aby zaplatil za umelé prerušenie tehotenstva v Nemecku. Nemá platné zdravotné poistenie, registrovanú adresu bydliska, pretože jej sestra zobrala všetky doklady. Nemá vedomosť, či bola tehotná od J. F., pretože bola nútená pracovať ako prostitútka v klube Z. od sestry Z. H. a C. Q., dokonca jej brali aj všetky peniaze, čo zarobila. So sestrou v Chomutove nemala dobrý život, musela dochádzať z Chomutova do mesta K. a naopak od jej sestry, ktorá objednávala auto a J. F. bol vždy nútený zaplatiť za auto. Sestra ju predávala a využívala ako zdroj peňazí. Sestra a C. Q. sa jej niekoľkokrát vyhrážali, že ju zbijú a dokonca zabijú.

15. Na pojednávaní konanom dňa 23.11.2020 opatrovník uviedol, že od 23.10.2020 boli v karanténe, ktorá trvala do 18.11.2020, nebolo v ich možnostiach ísť po opatrovanca do Nemecka. Situáciu riešili aj s VÚC Banská Bystrica, kedy žiadali odporúčenie ako postupovať v danej veci. V čase opatrení proti šíreniu koronavírusu boli ako subjekt hospodárskej mobilizácie v karanténe z dôvodu pandémie. Poukázal, že sú si vedomí, že mali riešiť situáciu, avšak museli riešiť aj situáciu v súvislosti s COVID-19. Vzhľadom na to, že sa opatrovancovi neposkytujú žiadne sociálne služby v ich zariadení a má trvalé

bydlisko Mesto Banská Bystrica navrhli, aby boli pozbavení opatrovnictva a aby za nového opatrovníka bolo opatrovancovi ustanovené Mesto Banská Bystrica.

16. Zástupca Mesta Banská Bystrica ako navrhovaný opatrovník nesúhlasil s návrhom, nakoľko tento nebol riadne odôvodnený, nie je v záujme opatrovanca, aby jej bol zmenený opatrovník, nakoľko sa jedná o osobu posúdenú VI. stupňom odkázanosti. Doterajší opatrovník vyhovel návrhu opatrovanca a v rozpore s rozsudkom jej ukončil zmluvu o poskytovaní sociálnej služby. Opatrovník si neplní riadne svoje povinnosti vo vzťahu k opatrovancovi. Bolo povinnosťou opatrovníka zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby opatrovancovi v inom zariadení. Zároveň poukázal na to, že tzv. verejným opatrovníkom môže byť nie len obec, ale aj VÚC, ktorý je zriaďovateľom aj DSS C. I. ako opatrovníka. Zároveň poukázali, že neodporúčajú ustanoviť J. F. za opatrovníka, nakoľko sa nejedná o vhodnú osobu na výkon funkcie opatrovníka.

17. Súd dožiadal Okresný súd I. o výsluch osoby J. F. vo veci opatrovnictva, ktorý bol vykonaný dňa 22.04.2021. J. F. uviedol v rámci výsluchu, že od 16.11.2019 pozná opatrovanca z nočného klubu R. G., tam pracovala ako prostitútka. Rozprávala mu, že k tomu bola donútená sestrou a švagrom, ktorí dostali za jej prácu peniaze. Tento podnik navštívil celkovo 4x, následne mu sestra opatrovanca Z. H. oznámila, že opatrovanec je s ním tehotná. Mohlo to byť teda aj jeho dieťa, mohlo v tomto čase dôjsť k splodeniu. Interupcia bola dňa 07.11.2020 na klinike v Z.. Sestra opatrovanca ho prinútila, aby tieto náklady znášal on aj nasledujúce návštevy lekára. Sestra mu aj hovorila, že chce byť pre opatrovanca novou opatrovníčkou. Následne sa začiatkom roka 2020 dozvedel, že na Slovensku už opatrovanec má opatrovníka a opatrovanec nemôže robiť nič sám. Zároveň uviedol, že on sám mal takéhoto opatrovníka, pani W. bola jeho opatrovníčkou, jeho opatrovnictvo však bolo zrušené, pretože bolo zistené, že si vie záležitosti opäť spravovať v plnom rozsahu sám. Toto bolo asi pred 10 rokmi, prípadne dlhšie. V tom čase mal ešte priezvisko D., potom prijal rodné priezvisko F., nakoľko nechcel už mať priezvisko svojho nevlastného otca. Z vlastnej skúsenosti má vedomosť o tom, čo musí opatrovník robiť. Zároveň bol poučený, že v prípade jeho ustanovenia ako opatrovníka by mal ako opatrovník funkciu zákonného zástupcu osoby s obmedzenou právnou spôsobilosťou v rozsahu obmedzenia a mal by tiež zodpovednosť za vlastné rozhodnutie pri zastupovaní osoby s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony. Vyhlásil, že má opatrovanca rád, bol by pripravený stať sa jej opatrovníkom. Zároveň bol poučený, že v prípade ustanovenia jeho osoby za opatrovníka je povinný v záujme osoby s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony vykonávať túto funkciu riadne, musí dodržiavať pokyny súdu. Zároveň poukázal na to, že ako opatrovník môže pôsobiť len v nemecky hovoriacom území, inak by to stroskotalo na jazykovej bariére. Súhlasil s ustanovením do funkcie opatrovníka, ale iba na nemecky hovoriacom území a iba vtedy, ak dostane do nemeckého jazyka preložené podklady. Zároveň uviedol, že podľa jeho názoru opatrovanec nevykonával prostitúciu dobrovoľne, nútila ju k tomu sestra a švagor, aby zarobila peniaze. Opatrovanec mu uviedol, že ho má rada a chce ostať s ním v Nemecku. Sestra jej nechce vydať papiere a pre lekárske podklady nemôže mať opatrovanec psychiatrickú ani psychologickú opateru. Sestra opatrovanca uviedla, že tieto podklady poslala na Slovensko. Ďalej uviedol, že od mája 2020 bol opatrovanec prechodne v jeho domácnosti, kde sa dobre spoznali. Sestra opatrovanca mu stále vyvolávala, že chce prísť po I., ale že musí zaplatiť aj náklady za každú cestu, čo bolo vždy 30,- €. V nedeľu ju vždy vyzdvihli a v piatok ju vždy priviezli opäť k nemu. Uviedol, že je ženatý, má 2 deti. Opatrovanec má v ich dome vlastný byt 1-izbový, jeho manželstvo už neprebíha dobre, manželka má iného partnera, spolu si všetci veľmi dobre rozumejú, robia všetky aktivity spolu, spoločný dom s manželkou sa nachádza v meste K., H. 9. O., že nikdy nebol trestaný, nemá peňažné pokuty, nemá auto, jazdí autobusom, v meste nemá zlú povesť. V rámci domu prevádzkuje pivničný bar, ktorý je však kvôli opatreniam v súvislosti s koronavírusom zatvorený. Žije z invalidného dôchodku, ktorý má vo výške 1.104,60 €, taktiež dostáva príspevok na bývanie v sume 234,- €. Poukázal, že je v plnom rozsahu spôsobilý na právne úkony, má preukaz ZŤP, stupeň postihnutia 50. Očami vidí len na 30 % na obe strany a 20 % z dôvodu, že mal aj duševné problémy. Uviedol, že slovenským jazykom nehovorí. Bol poučený, že opatrovanec má obmedzenú spôsobilosť na právne úkony. Zároveň bol poučený, že opatrovanec, keďže žije v Nemecku, musí sa rozhodnúť o zmene opatrovníka s tým, že opatrovanec alebo opatrovník musí na príslušnom súde na základe bežného trvalého pobytu v Nemecku podať návrh na znovuobnovenie spôsobilosti na právne úkony, posúdenie spôsobilosti, kedy je potrebná aj osobná účasť opatrovanca na posúdenie zdravotného stavu. Pán F. oznámil, že opatrovanec nechce ísť na Slovensko, odmieta odísť na Slovensko aj s políciou. Poukázal na to, že súhlasí, aby súd pojednával v jeho neprítomnosti, z finančných dôvodov sa nemôže dostaviť a tiež z dôvodu, že neovláda slovenský jazyk. Zároveň uviedol, že mu chýbajú podklady pre opatrovanca ako preukaz poistenca zdravotnej

poisťovne, nakoľko sestra opatrovanca mu ich neodovzdala. Nie sú mu známe ani žiadne dokumenty týkajúce sa opatrovanca, tieto by mala mať sestra opatrovanca.

18. Na pojednávaní konanom dňa 30.04.2021 opatrovník uviedol, že sa pokúšali o telefonický kontakt s opatrovancom, avšak bezvýsledne. Nedokážu zaistiť jej zákonné zastupovanie, nakoľko nemajú na to potrebnú skúsenosť s takouto situáciou, ktorá vyžaduje aj komunikáciu so zahraničnými orgánmi. Zdravotnú dokumentáciu opatrovanca dostali v roku 2021 od DD a DSS G., táto je v súčasnosti u nich. Preukaz poistenca ako i občiansky preukaz opatrovanca bol zaslaný sestre opatrovanca Z. H. do Českej republiky, a to ešte v roku 2019, keď k nej I. H. ušla. V DSS Senium jej bolo ukončené poskytovanie sociálnej služby vtedy, keď odišla do Českej republiky. Nedisponujú touto zmluvou o ukončení sociálnej služby. V súčasnosti o opatrovancovi nemajú žiadne informácie.

19. Navrhovaný opatrovník uviedol na pojednávaní dňa 30.04.2021, že zmluva o ukončení poskytovania sociálnej služby bola súdu už doručená, táto sa nachádza na č. l. 14 v spise. Zároveň poukázal, že v zmysle § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka sa neberie do úvahy, či má opatrovník kapacity na výkon funkcie opatrovníka, keď sa jedná o verejného opatrovníka. Tým by sa popieral základný inštitút verejného opatrovníka. Zároveň poukázal, že neboli dodané všetky informácie ohľadom osoby J. F. pre ustanovenie opatrovníka, u ktorého sa mal opatrovanec zdržiavať. Neboli zabezpečené všetky informácie od príslušného orgánu sociálno-právnej ochrany v Nemecku ani informácie ohľadom aktuálneho zdravotného stavu opatrovanca, tieto sú získané len sprostredkované od osoby J. F..

20. Okresný súd Banská Bystrica písomným podaním zo dňa 21.07.2021 podal podnet na začatie konania o ustanovenie opatrovníka I. H. ako osoby obmedzenej spôsobilosti na právne úkony adresovaný Okresnému súdu I., Spolková republika Nemecko. Tento bol príslušnému súdu doručený dňa 06.08.2021. Urgencia bola doručená príslušnému súdu v Nemecku dňa 10.12.2021. Dňa 07.12.2021 bola tunajšiemu súdu doručená správa o konaní vo veci opatrovníctva pre I. H., vedenú na Okresnom súde I., pod spis. zn. 2 XVII 388/21, s tým, že opatrovnícke konanie ešte nie je ukončené, lekársky posudok ešte nie je predložený. Majú v úmysle ustanoviť za opatrovníčku I. H. pani D. H., Z. 9, XXXXX Z.-H..

21. Okresný súd Banská Bystrica uznesením sp. zn. 37Ps/23/2019-275 zo dňa 18.01.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 11 CoP/9/2022-298 zo dňa 31.03.2022 prerušil konanie do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde I. v Spolkovej republike Nemecko pod spis. zn. 2 XVII 388/21.

22. Z uznesenia Okresného súdu I., sp. zn. 2 XVII 388/21 zo dňa 19.01.2022 vyplýva, že vo veci opatrovníctva I. H. vydali uznesenie, nariadili opatrovníctvo a ako opatrovníčku ustanovili pani D. H. s okruhmi úloh: starostlivosť o majetok, starostlivosť o zdravie, spravovanie, záležitosti bývania, ustanovení jej pobytu, zastupovaní pred úradmi, orgánmi, poisťovňami, dôchodkovými, sociálnymi inštitúciami, uplatňovaní nároku na dávky akéhokoľvek druhu, rozhodovaní o prijatí, otvorení a zadržaní pošty s tým, že súd bude rozhodovať o zrušení alebo predĺžení opatrovníctva najneskôr do 18.01.2029, až do tohto rozhodnutia stále platia prijaté pravidlá. Z odôvodnenia vyplýva, že dotknutá osoba nie je v stave, aby sa o vyššie popísané záležitosti starala sama, trpí chorobou - ťažkým všeobecným ochorením. Týmto vzniknuté poškodenia sú príčinou, že dotknutá osoba sa nemôže o jej záležitosti úplne alebo čiastočne starať sama. Na základe popísanej diagnózy nie je v stave, aby jej vôľu ohľadne nutnosti opatrovania slobodne vyjadrila, čo vyplýva najmä z posudku znalca dipl.med. I. I. zo dňa 06.12.2021, zo správy opatrovníckeho úradu a z vyluču dotknutej osoby. Opatrovník je povinný súdu okamžite oznámiť zmeny, ktoré vedú k nutnosti obmedzenia, zrušenia alebo rozšírenia opatrovníctva, pričom pri výbere opatrovníka súd zohľadnil návrh opatrovníckeho úradu, o ktorom nie sú pochybnosti. Pri ustanovení lehoty súd zohľadnil lekársky posudok, prípadne lekársku správu. Z oznámenia Okresného súdu I. vyplýva, že uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 23.02.2022, pričom medzičasom bola podaná žiadosť na ustanovenie iného opatrovníka namiesto pani D. H. má byť ako opatrovník ustanovený pán J. F..

23. Dňa 28.11.2022 bolo tunajšiemu súdu doručené uznesenie Okresného súdu I. pod sp. zn. 10 XVII 388 zo dňa 04. 11. 2022, v konaní o zmenu opatrovníctva, kedy doterajšia opatrovníčka pani D. H. bola uvoľnená z funkcie opatrovníka a za nového opatrovníka bol ustanovený pán J. F., H. XA, XXX XX K. s tým, že okruh úloh zostáva nezmenený, lehota na preverenie zostáva nezmenená, do 18.01.2029. Z

odôvodnenia uznesenia vyplýva, že musel byť ustanovený nový opatrovník, lebo doterajšia opatrovníčka sa nestarala o záujmy dotknutej osoby dostatočne. Druh dotknutej osoby je v budúcnosti ochotný starať sa o záujmy a zabezpečovať určený okruh úloh. Toto zodpovedá aj výslovnému písomnému želaniu všetkých účastníkov. Od opätovného vypočutia bolo preto možné odhliadnuť.

24. Z oznámenia DSS C. I. zo dňa 03.01.2023 vyplýva, že invalidný dôchodok opatrovanca je aktuálne vo výške 184,10 € mesačne, ktorý prichádza zo sociálnej poisťovni na jej osobný účet vedený v Poštovej banke, zostatok bol ku dňu 02.01.2023 vo výške 10.397,65 €, pričom na základe rozhodnutia Okresného súdu Ružomberok zo dňa 28.01.2020, sp. zn. 10P/44/2019, je opatrovanec povinný platiť na výživu maloletého U. Y., nar. XX.XX.XXXX mesačne výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet ÚPSVaR v Brezne. Z osobného účtu je pravidelne trvalým príkazom realizovaná splátka výživného na maloletého. Z vlastných finančných prostriedkov nebola opatrovancovi zakúpená žiadna cenná vec.

25. Okresný súd uznesením sp. zn. 37Ps/23/2019-354 zo dňa 20. 01.2023 pokračoval v konaní, keďže odpadli prekážky, pre ktoré bolo konanie prerušené (uznesenia Okresného súdu I., sp. zn. 2 XVII 388/21 zo dňa 19.01.2022).

26. Na pojednávaní konanom dňa 23.01.2023 opatrovník zotrval na podanom návrhu s tým, že opatrovanca nie je možné náležite zastupovať, výkon opatrovníctva nie je možný. Kontakt s opatrovancom bol telefonický, sama uviedla, že je šťastná a spokojná, nemieni sa vrátiť na Slovensko. Taktiež predchádzajúca opatrovníčka D. H. ich telefonicky uistila, že sa má opatrovanec dobre, pracuje v chránenej dielni, nechce sa vrátiť na Slovensko. S novým opatrovníkom J. F. boli tiež v telefonickom kontakte, ale bola tam rečová bariéra, komunikačný problém. Mal zaslať aj účet opatrovanca, kde by opatrovancovi boli zaslané finančné prostriedky zo Slovenska priamo na meno opatrovanca - I. H., neposkytol doposiaľ informácie o tomto účte. Majú vedomosť o tom, že opatrovanec je napojený už na zdravotný systém v Nemecku, žiadali aj zdravotnú poisťovňu zo Slovenska o vyplatenie nejakých dávok do Nemecka. Opatrovanec poberá čiastočný invalidný dôchodok, ktorý jej chodí na osobný účet, ktorý má v Poštovej banke, z tohto sa jej trvalým príkazom zráža suma na výživu jej maloletého syna. Invalidný dôchodok sa jej pripisuje vždy k 2. dňu v mesiaci na účet a do 10. dňa v mesiaci je potrebné uhradiť výživné na maloletého. Za mesiac januára 2023 už bolo výživné na maloletého uhradené. Na nového opatrovníka majú telefonický kontakt. S predchádzajúcou opatrovníčkou nebol problém ohľadne komunikácie, pretože táto je Češka. Iný majetok ako finančné prostriedky opatrovanec nemá, nemá ani inú vyživovaciu povinnosť. Predtým mala ešte exekúcie, ktoré sa jej strhávali z účtu, tieto sú už v súčasnosti uhradené.

27. Navrhovaný opatrovník - zástupca Mesta Banská Bystrica zotrval na predchádzajúcich vyjadreniach s tým, že neboli ustanovení za procesného opatrovníka, boli len príbratý ako účastník. Z uvedeného dôvodu sa viacej k návrhu vyjadrovať nebude.

28. Z opatrovaneckého spisu vyplýva, že opatrovanec bol rozsudkom, sp. zn. 37Ps/22/2017-165 zo dňa 07.12.2018 obmedzený spôsobilosti na právne úkony tak, že nie je spôsobilá konať pred orgánmi štátnej správy, miestnej samosprávy, právnickými, fyzickými osobami, rozhodovať v otázkach potrieb poskytovania zdravotnej, sociálnej starostlivosti jej osobe ani udelenia súhlasu s poskytovaním zdravotnej starostlivosti jej osobe, rozhodovať o mieste svojho bývania, o výbere zamestnania, o výkone volebného práva, uzatvárať dohody, zmluvy, preberať na seba záväzky nad sumu 10,- € a nakladať s finančnými prostriedkami, majetkom, účtami a vkladmi nad sumu 10,- € týždenne. Zároveň jej bol ustanovený za opatrovníka Domov sociálnych služieb C. I. s tým, že opatrovník bol povinný každý rok k 31. 01. a k 31. 07. predkladať súdu správy o opatrovancovi. Okresný súd Banská Bystrica uznesením sp. zn. 32Ps/12/2019-45 zo dňa 15.10.2019 zamietol návrh opatrovníka na zmenu opatrovníka, ktorým navrhoval byť Domov sociálnych služieb Q., D. H., nakoľko nebolo ukončené poskytovania sociálnej služby opatrovancovi v zmysle zákona.

29. Podľa § 3 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom (ďalej len „ZMPS“), spôsobilosť osoby na práva a na právne úkony sa spravuje, ak sa v tomto zákone neustanovuje niečo iné, právnym poriadkom štátu, ktorého je príslušníkom.

30. Podľa § 28 ZMPS, podmienky vzniku a zániku poručníctva a opatrovníctva nad maloletými sa spravujú právnym poriadkom štátu, v ktorom má maloletý obvyklý pobyt. Poručnícka a opatrovnícka starostlivosť sa týka zásadne maloletého a jeho majetku, nech je jeho majetok kdekoľvek.

31. Podľa § 30 ZMPS, právne pomery medzi poručníkom, prípadne opatrovníkom a maloletým sa spravujú právnym poriadkom štátu, v ktorom je poručnícky, prípadne opatrovnícky súd alebo úrad.

32. Podľa § 31 ZMPS, ustanovenia o poručníctve a opatrovníctve nad maloletými platia obdobne, ak ide o podobné ochranné opatrenia vo vzťahu k osobám nespôsobilým na právne úkony.

33. Podľa § 277 ods. 1 CMP, súd dohliada na spôsob výkonu funkcie opatrovníka.

34. Podľa § 275 CMP, súdom ustanovený opatrovník vykonáva svoje práva a povinnosti riadne a dbá na pokyny súdu.

35. Podľa § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka, Zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorého súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

36. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že opatrovník bol ustanovený opatrovancovi - I. H. z dôvodu jej obmedzenia spôsobilosti na právne úkony v čase, keď sa v zariadení DSS C. I. poskytovala sociálna služba opatrovancovi, avšak následne od mája 2019 sa I. H. nachádzala v DSS Q. D. H. a od júla 2019 bola umiestnená do DD a DSS Senium Banská Bystrica, odkiaľ ušla do Českej republiky so svojou sestrou. V danom prípade súd poukazuje, že opatrovník si nedostatočne plnil svoje povinnosti vo vzťahu k opatrovancovi, nakoľko opatrovanec nebol oprávnený v zmysle právoplatného súdneho rozhodnutia rozhodovať o mieste svojho bývania. V tomto konaní súd vidí nedostatky vo výkone funkcie opatrovníka, kedy umožnil svojvoľný odchod opatrovanca z územia Slovenska hoci aj s jej rodinným príslušníkom (sestrou), nakoľko zodpovednosť za osobu opatrovanca niesol stále opatrovník. Navyše ako vyplynulo z vykonaného dokazovania sestra opatrovanca sa javí byť osobou, ktorá nekonala v záujme opatrovanca, pričom opatrovník bez overenia situácie tejto osobe zasielal aj finančné prostriedky z účtu opatrovanca, a to v čase kedy sa už opatrovanec u svojej sestry nenachádzala (september 2020, kedy bolo po opatrovancovi zo strany opatrovníka nahlásená nezvestnosť a vyhlásené pátranie). Avšak na druhú stranu je nutné uviesť, že opatrovanec sa nachádzal v čase jej úteku v zariadení (DD a DSS G. Banská Bystrica), kde mala voľný pohyb, nebola pod 24-hodinovým dohľadom. V danom prípade mal súd preukázané, že opatrovanec sa nachádzal po úteku z DD a DSS G. Banská Bystrica u svojej sestry v Českej republike, kde však opakovane podľa vykonaného dokazovania, dochádzalo k zneužívaniu osoby opatrovanca, ktoré javí znaky páchania trestného činu na osobe opatrovanca, nakoľko už v minulosti bola obeťou trestného činu obchodovania s ľuďmi. Podľa vyjadrenia opatrovanca ju mala sestra s partnerom nútiť k prostitúcii a pomohla jej iba osoba J. F., u ktorého sa nachádza v starostlivosti a v domácnosti v Nemecku od začiatku roka 2020. Vzhľadom na pobyt opatrovanca v Nemecku, kedy bola aj zachytená a lokalizovaná príslušnými policajnými útvarmi, avšak odmietla sa vrátiť na územie Slovenska, chcela zotrvať v Nemecku, keď opatrovník nezabezpečil jej návrat a presun na Slovensko, súd aj z tohto dôvodu podal na príslušný nemecký súd podnet na začatie konania o opatrovníctve, nakoľko opatrovanec sa už minimálne 2 roky nachádza na území Nemecka.

37. Na základe podnetu Okresný súd I. začal vo veci konanie, najskôr v rámci opatrovníckeho konania ustanovil opatrovancovi I. H. za opatrovníka D. H., následne táto bola odvolaná a bol jej ustanovený za opatrovníka J. F. ako druh I. H., s ktorým žije v domácnosti. Z výsledkov vykonaného dokazovania príslušnými nemeckými orgánmi, preskúmaním zdravotného stavu opatrovanca, je naďalej dôvod, aby jej bol ustanovený opatrovník. Vzhľadom na skutočnosť, že opatrovanec sa aktuálne nachádza v Nemecku, kde plánuje a chce ďalej zostať žiť a zotrvať, kde jej bol príslušným nemeckým súdom už aj ustanovený opatrovník, nakoľko aktuálne bydlisko opatrovanca je už v Nemecku, súd s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia odvolal z funkcie doterajšieho opatrovníka DSS C. I., nakoľko tento by výkon funkcie opatrovníka nemohol zabezpečovať riadne a v záujme opatrovanca, nakoľko I. H. sa už dlhodobo (aj zavinením opatrovníka) nachádza mimo územia Slovenska a funkcia opatrovníka v osobe DSS C. I. by tak neplnila svoj účel, keďže opatrovník je predovšetkým zákonným zástupcom osoby obmedzenej spôsobilosti na právne úkony, a je preto nevyhnutné, aby vedel promptne realizovať a zabezpečovať jej zastúpenie rozsahu v akom sa jej obmedzenia spôsobilosti týka.

38. Keďže v danom prípade súd odvolal opatrovníka z výkonu funkcie opatrovníka pre osobu obmedzenú spôsobilosti na právne úkony, následne sa zaoberal otázkou ustanovenia nového opatrovníka tejto osobe. Vzhľadom k tomu, že opatrovník už bol opatrovancovi ustanovený príslušnými nemeckým súdom v mieste aktuálneho bydliska opatrovanca, súd upustil od ustanovenia nového opatrovníka vzhľadom na rozhodnutie Okresného súdu I., sp. zn. 10 XVII 388/21 zo dňa 09.11.2022, kedy bol za opatrovníka pre I. H. naposledy ustanovený J. F..

39. Po zániku výkonu funkcie opatrovníka súd uložil pôvodnému opatrovníkovi DSS C. I. v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku opatrovanca I. H., aby mal súd prehľad ku zániku funkcie opatrovníka o výške jej aktuálneho hnutel'ného, nehnuteľného majetku, nakladaní s jej účtami a vkladmi. Zároveň súd zaviazal pôvodného opatrovníka v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia odovzdať doposiaľ spravovaný majetok opatrovanca a jeho následnú správu novému opatrovníkovi J. F. a poskytnúť novému opatrovníkovi potrebnú súčinnosť v súvislosti s prevzatím správy majetku opatrovanca.

40. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Dôvody pre iné rozhodnutie o trovách konania súd v prejednávanej veci nezistil.